

روش‌های نوین اثبات جرم

از منظر فقه مقارن / با نگاهی به حقوق افغانستان

دکتر علی احمد رضایی

www.ketab.ir

سرشناسه	رضایی، علی احمد، ۱۳۴۸-
عنوان و نام پدیدآور	روش های نوین اثبات جرم: از منظر فقه مقارن با نگاهی به حقوق افغانستان / علی احمد رضایی.
مشخصات نشر	قم: نشر چلیکه، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری	۲۷۲ص.
شابک	978-622-93246-9-1 :
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
موضوع	حقوق جزا.
موضوع	آیین دادرسی جزایی.
موضوع	جرم شناسی.
رده بندی کنگره	KMH ۳۸۰۰ ۱۴۰۳ :
رده بندی دیویی	۳۴۵/۵۵ :
شماره کتاب شناسی ملی	۹۳۷۶۵۴۲ :

www.ketab.ir

روش‌های نوین اثبات جرم

از منظر فقه مقارن
با نگاهی به حقوق افغانستان

نویسنده: دکتر علی احمد رضایی

ناشر: چلیکه

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: چاپخانه ادیبی

نوبت چاپ: اول / ۱۴۰۳

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

بها: ۲۲۰۰۰۰ تومان

تمامی حقوق نشر مکتوب و الکترونیک اثر متعلق به نویسنده است

printed in the Islamic Republic of Iran

فهرست مطالب

۱۱.....	متن تقریظ دکتر سید حسن شبیری زنجانی
۱۳.....	سخن آغازین
۱۴.....	شرح حال مؤلف
۱۷.....	مقدمه

فصل اول

مفاهیم، تاریخچه و اصول حاکم بر نظام ادله

۲۵.....	مبحث نخست: مفاهیم
۲۵.....	گفتاریکم: تبیین مفاهیم اصلی تحقیق
۲۵.....	الف) روش‌ها
۲۶.....	ب) نوین
۲۶.....	ج) مفهوم اثبات
۲۸.....	د) ماهیت جرم
۳۱.....	ارزیابی و تفاوت‌های تعریف عام و خاص
۳۳.....	عناصر تعریف قانونی جرم
۳۶.....	مشخصات تعریف قانونی جرم

روش های نوین اثبات جرم

- ۱۶۷..... ادله فقهای امامیه بر جواز به کارگیری قرائن و امارات
- ۱۷۰..... گفتار دوم: نقش قرائن و امارات در اثبات جرم
- ۱۷۱..... الف) دیدگاه جمهور فقها
- ۱۷۶..... ب) دیدگاه فقهای مالکی و حنبلی
- ۱۸۳..... ج) دیدگاه منتخب و مرجحات آن
- ۱۸۴..... گفتار سوم: نقش و کاربرد امارات و قرائن در اثبات جرم
- ۱۸۸..... مبحث دوم: کاربرد آزمایشات علمی و علائم ژنتیکی در اثبات جرم
- ۱۸۹..... گفتار اول: کاربرد اثر انگشت در اثبات جرم از منظر فقه
- ۱۹۱..... بررسی اعتبار فقهی اثر انگشت در اثبات جرم
- ۱۹۴..... گفتار دوم: بررسی اعتبار اثر انگشت در اثبات جرم از نظر حقوق
- ۱۹۶..... مبحث سوم: کاربرد علائم ژنتیکی و آزمایش دی ان ای
- ۱۹۷..... گفتار اول: نقش علائم ژنتیکی و دی ان ای، در اثبات جرم
- ۱۹۸..... الف) کاربرد علائم ژنتیکی در جرائم قتل
- ۲۰۴..... ب) اثبات جرم زنا بر اساس علائم ژنتیکی در فقه اسلامی
- ۲۱۹..... گفتار دوم: اثبات جرم بر اساس علائم ژنتیکی
- ۲۲۲..... ج) نظر برگزیده
- ۲۲۶..... گفتار سوم: نقش علائم ژنتیکی و دی ان ای در اثبات جرم
- ۲۲۷..... نقش علائم ژنتیکی در حقوق افغانستان
- ۲۳۶..... مبحث چهارم: مقایسه و ترتیب قرائن (علائم ژنتیکی و...)
- ۲۳۷..... مقایسه و ترتیب امارات و قرائن با دیگر ادله اثبات
- ۲۳۹..... مقایسه و ترتیب امارات با علم قاضی
- ۲۴۱..... مقایسه و تعارض امارات با اقرار
- ۲۴۴..... مقایسه و تعارض امارات با شهادت
- ۲۴۸..... تعارض شهادت با امارات قضایی

فهرست مطالب

۲۴۹	نتایج و پیشنهادات
۲۴۹	الف) نتایج
۲۵۰	ب) پیشنهادات
۲۵۳	کتاب نامه
۲۶۷	قوانین افغانستان
۲۶۸	مجله ها و پایان نامه ها

www.ketab.ir

متن تقریظ دکتر سید حسن شبیری زنجان

۱. تحولات در ساحت‌های مختلف زندگی بشر در قرون اخیر با سرعت سرسام‌آور به وقوع می‌پیوندد به طوری که گاه قانون و فقه هم از آن‌ها عقب مانده و نمی‌توانند پایه پای این تحولات تکامل یابد.

۲. یکی از این ساحت‌ها، حوزه اثبات جرم است که دانشمندان حقوق کیفری راجع به آن، کتاب‌ها و مقالات متعددی به رشته نگارش درآورده و پژوهش‌هایی را سامان بخشیده‌اند. در گذشته مواردی چون اثر انگشت، دی‌ان‌ای و علایم ژنتیکی به شکل امروزی برای اثبات جرم وجود نداشت ولی امروزه پزشکی قانونی، گسترش فوق‌العاده یافته و از ابزارهای نوین برای کشف پدیده‌های مجرمانه بهره‌برداری می‌کند.

۳. اکنون پرسش اصلی آن است که آیا لازم است اثبات جرم، صرفاً از طریق روش‌های سنتی همچون شهادت شهود و اقرار متهم صورت پذیرد یا روش‌های نوین نیز در این زمینه کارایی دارد؟ و اگر پاسخ مثبت است آیا قانون‌گذار می‌تواند آن‌چنان اعتباری به روش‌های نوین اثبات جرم اعطا نماید که حتی حصول ظن نوعی به اصابت امارات یادشده به واقع، کافی بوده و نیازی به علم قاضی به صحت این امارات نباشد.

طریقت یا موضوعیت راه‌های نوین برای اثبات جرم و کاربرد ابزارهایی

چون آزمایشات علمی، هنگامی که در تعارض با ادله سنتی مثل شهادت شهود قرار می گیرد و مسائلی از این دست، نیاز به پژوهش های عمیق در فقه و حقوق اسلامی دارد که این مهم از عهده هر پژوهشگری ساخته نیست.

خوشبختانه فاضل ارجمند جناب آقای دکتر علی احمد رضایی، این مسیر را پیموده و تلاش وافر به خرج داده اند تا مطابق اصول و قواعد فقهی و حقوق، به پرسش های بالا پاسخ گفته و گامی ارزشمند در جهت حل معضلات فقهی جامعه اسلامی بردارند.

نگارنده این سطور ادعا نمی کند که کار انجام یافته، آخرین اثر علمی در این زمینه است ولی می توان ادعا کرد که تحقیق پیش رو می تواند راه را برای تحقیقات عمیق تر هموار نماید.

از پروردگار متعال توفیق بیشتر نویسنده گرامی را در خدمت به جامعه اسلامی خواستارم.

والسلام علیکم ورحمة الله
دکتر سید حسن وحدتی شبیری
مشهد مقدس
۱۴۰۳/۰۲/۱۰ هجری شمسی